

Občina Tolmin
Ulica padlih borcev 2
5220 Tolmin

		OBČINA TOLMIN	
PREJETO		12 -12- 2016	PRILOGE
SIG. ZN.	ŠTEVILKA ZADEVE		
	410-0043/2016/1		

Jarja S.

župan Uroš Brežan

Kobarid, 7.12.2016

Spoštovani!

Občina Tolmin je tudi v letu 2016 sofinancirala delovanje Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Pošiljamo vsebinsko poročilo o delu v letu 2016 in program dela za leto 2017. Upamo, da bo Občina Tolmin tudi v letu 2017 zagotovila finančna sredstva za nadaljevanje delovanja Fundacije in razvoja Poti miru.

Še naprej se bomo trudili, da bo Pot miru in dediščina soške fronte, tako na Tolminskem kot tudi drugod, ostala ena izmed ključnih zgodovinsko-turističnih potencialov, ki prinaša Posočju tudi precejšen gospodarski učinek.

Z lepimi pozdravi,

Zdravko Likar
predsednik uprave

USTANOVA
»FUNDACIJA POTI MIRU
V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid

USTANOVA »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid, Slovenija

☎ +386 (0)5 38 90 166 / 167
☎ +386 (0)5 38 90 168

✉ info@potmiru.si
🌐 www.potmiru.si

POT MIRU

PROGRAM DELA

USTANOVE »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«

ZA LETO 2017

Kobarid, 21.11.2016

UVOD

Fundacija vsebinsko in finančno uspešno zaključuje leto 2016 in se že pripravlja na leto 2017, ko se bo obeleževala stoletnica *preboja pri Kobaridu* in konca soške fronte. Ta zgodovinski dogodek bo imel v naslednjem letu pomembno mesto. Obenem pa bo Fundacija s svojimi aktivnostmi, ki so povezane z izvajanjem transnacionalnega projekta *Networld* ter nominacijama *Poti miru* oz. dediščine prve svetovne vojne na UNESCO Seznam in seznam Evropske poti pri Svetu Evrope, delovala tudi v širšem evropskem prostoru. Glede na obeževanje pomembne stoletnice ter vse ostale turistično-promocijske in študijsko-raziskovalne dejavnosti, pričakujemo nadaljnjo dobro obiskanost dediščine soške fronte in *Poti miru* ter nove priložnosti za sodelovanje v slovenskem in mednarodnem prostoru.

EVROPSKI PROJEKTI

V letu 2016 smo bili skupaj s Posoškim razvojnim centrom kot vodilnim partnerjem uspešni na transnacionalnem razpisu *Interreg Podonavje*. V projekt *Networld* smo na temo dediščine prve svetovne vojne uspeli povezati 15 finančnih in 11 strateških pridruženih partnerjev iz 11 držav. Projekt bomo začeli izvajati v januarju 2017, prva skupna aktivnost pa bo srečanje vseh partnerjev v sredini februarja v Kobaridu. Glavni projektni sklopi so: transnacionalni popis dediščine in zgodovinskih dogodkov, strategija za razvoj zgodovinskega turizma (tudi na primeru dobre prakse *Poti miru*), promocijski material, manjša vzdrževalna dela na dediščini in poteh, izobraževanje za različne ciljne skupine (s posebnim poudarkom na mladih), organizacija strokovnih konferenc, spominskih in kulturnih dogodkov ter izmenjav mladih, širitev ideje *Poti miru*, razvoj inovativnih komunikacijskih tehnologij (IKT) za širšo promocijo, študijski ogled muzeja v Iepu (Belgija) ter kapitalizacija z drugimi projekti in pobudami na to temo. Projekt bo trajal do junija 2019. Vključene občine bodo za aktivnosti, ki se bodo izvajale na njihovem območju, zagotovile 15 % sofinanciranje.

V začetku leta 2017 bomo začeli izvajati manjši enoletni projekt sodelovanja med 5 Lokalnimi akcijskimi skupinami (LAS) iz Primorske in Gorenjske.

Junija 2017 bodo znani rezultati čezmejnega razpisa *Interreg Slovenija - Italija* za standardne projekte, kamor je Fundacija kot vodilni partner prijavila nadaljevanje projekta *Poti miru - Via di pace*.

Še naprej si bomo prizadevali, da dediščina soške fronte in *Poti miru* postane strateška tema med Slovenijo in Italijo, kar bi omogočilo nov čezmejni projekt in s tem uresničitev vseh turističnih in študijsko-raziskovalnih idej, ki se razvijajo na območju nekdanje fronte in njenega zaledja.

UNESCO SEZNAM SVETOVNE DEDIŠČINE IN DRUGI SEZNAMI

V sklopu delovne skupine bomo v 2017 intenzivno nadaljevali z vsemi aktivnostmi, ki so potrebne, da bomo Poskusni dosje za vpis na UNESCO Seznam svetovne dediščine oddali jeseni 2017.

Sodelovali bomo tudi z organizacijo *TaPum* iz Rive ob Gardskem jezeru, ki je pobudnik, da se pot po nekdanji jugozahodni fronti vpiše med Tematske poti pri Svetu Evrope.

100 LET PREBOJA PRI KOBARIDU IN KONCA SOŠKE FRONTE

V sodelovanju z mnogimi partnerji se bomo v 2017 z različnimi aktivnostmi posvetili obeleževanju stoletnic konca soške fronte in *preboja pri Kobaridu*. Osrednji dogodek bo koncert vojaških orkestrrov iz 6 držav, ki se bo odvijal 9.7.2017 na glavnem trgu v Kobaridu. Nastopajoči bodo prenočevali v različnih krajih v Posočju (tudi Tolminu), kjer bodo na predvečer koncerta imeli krajše nastope. V sodelovanju s prebivalci in turističnimi ponudniki Kobarida bomo v izložbah in na drugih javnih točkah postavili razstavo na prostem z arhivskimi fotografijami iz časa prve svetovne vojne.

Organizirali bomo še druge spremljajoče dogodke (vodenja, kulturni dogodki, filmski večer, branje spominov). Kobarški muzej bo postavil razstavo na temo preboja pri Kobaridu, Fundacija pa bo to obletnico obeležila skupaj s Filozofsko fakulteto skozi večletno razstavo o ženskah ter gostovanjem drugih razstav. V sodelovanju z Občino Bovec in Društvom 13-13 bomo v trdnjavi Kluže organizirali likovno razstavo *Plinski napad* avtorja Darka Lesjaka.

POT MIRU OD ALP DO JADRANA

Nadaljevali bomo z urejanjem, razvojem, promocijo in trženjem Poti miru, ki postaja vedno bolj prepoznavna povezovalka krajev, ljudi in institucij na prostoru vzdolž nekdanje soške fronte. V sodelovanju s številnimi slovenskimi in italijanskimi partnerji na čezmejnem območju bomo nadgrajevali aktivnosti, ki smo jih zaključili v okviru čezmejnega projekta Pot miru-Via di pace (ureditev in dodelava posameznih zgodovinskih točk, enotno označevanje na Goriškem in Krasu, skupna promocija in trženje...).

Pri razvoju blagovne znamke Pot miru od Alp do Jadrana bomo še naprej aktivno sodelovali s Slovensko turistično organizacijo, LTO-ji, TIC-i, občinami, društvi in turističnimi ponudniki. Pot miru in njene posamezne dele, predvsem muzeje na prostem, bomo stalno vzdrževali in dopolnjevali z dodatno informatiko ter poskrbeli za zagotavljanje varnosti obiskovalcev. Posamezne točke bomo nadgradili s sodobnimi interaktivnimi predstavitvami (IKT tehnologija), ki bodo povečali zanimanje obiskovalcev in vedenje o prvi svetovni vojni.

Vodnik *Pot miru od Alp do Jadrana* bomo ponatisnili v slovenskem jeziku, ker bila prva izdaja v enem letu že prodana. Načrtujemo tudi tisk vodnika v madžarskem in nemškem jeziku.

V preteklih dveh letih se je ideja Poti miru začela širiti tudi na Gorenjsko. V sodelovanju z LTO Bohinj smo naredili zgibanko, z LTO Kranjska Gora pa informacijske table. Zanimanje za Pot miru se je povečalo tudi na območju občin Idrija in Logatec, saj želijo urediti traso ozkotirne železnice in jo priključiti Poti miru. V letu 2017 bomo, v okviru različnih projektov, na območju nekdanje soške fronte kot tudi njenega zaledja izvedli aktivnosti, povezane z izobraževanjem turističnih ponudnikov in druge zainteresirane javnosti, promocijo ter postavitev informacijskih tabel.

V kolikor bomo pridobili sredstva Ministrstva za kulturo bomo obnovili kakšen spomenik ali obeležje iz prve svetovne vojne.

V letošnjem letu smo se posvetili tudi sodelovanju s posamezniki in organizacijami, ki skrbijo za dediščino prve svetovne vojne na območju Dolomitov, Južne Tirolske, Karnije in Koroške, kar bomo s pomočjo mednarodnih projektov in pobud še nadgradili.

Pot miru bomo še bolj označili in uredili postojanke na njej. Nadaljevali bomo z izdelavo usmerjevalnih tabel za vsa vojaška pokopališča na Goriškem in Krasu. V sodelovanju s TD Log pod Mangartom bomo v Štolnu postavili informacijsko tablo o džamiji, ki je bila med soško fronto v Logu pod Mangartom.

ŠTUDIJSKO – RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Monografija *Cvetje-Mengore v viharju vojne 1915-1917*

Po večletnem trudu, je ta zelo obsežna knjiga pripravljena za tisk. Njeno predstavitev načrtujemo v spomladanskem času. Želimo jo predstaviti čim širšemu krogu bralcev v Posočju, na Goriškem in tudi v Zagrebu, od koder izhaja avtor knjige Lovro Galić.

Udeležba na znanstvenih simpozijih in konferencah

Kot vsako leto do sedaj, se bomo tudi v 2017 udeležili vsaj dveh konferenc ali simpozijev, kjer bomo predstavili Pot miru od Alp do Jadrana oz. določeno tematiko, povezano s prvo svetovno vojno.

Razstave

V preteklih letih smo naredili razstavo o letalstvu na soški fronti »Na krilih zgodovine« ter skupaj s Filozofsko fakulteto ciklus treh razstav o vlogi žensk v 1. svetovni vojni (*1914 - Položaj žensk na predvečer vojne«; 1915 – Ženske v zaledju soške fronte; 1916 – Prehrana*). V letu 2017 bomo nadaljevali z gostovanjem teh štirih razstav v različnih krajih po Sloveniji in Italiji.

V sodelovanju z ZRC SAZU ter Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani bomo tudi v letu 2017 naredili novo razstavo o ženskah v prvi svetovni vojni, ki bo posvečena stoletnici konca soške fronte.

V sodelovanju z Občino Kobarid bomo v spomin na konec soške fronte postavili razstavo na prostem s fotografijami iz časa soške fronte.

Razstava »*Spomini na soško fronto*«, ki smo jo leta 2015 pripravili v sodelovanju z Vojaškim muzejem v Pragi in Veleposlaništvom RS v Pragi, bo tudi v letu 2017 potovala po različnih krajih na Češkem. Večji dogodek, na katerem se bo predstavila tudi Fundacija in drugi turistični ponudniki v dolini Soče, bo 11.11.2017 organiziran v Čeških Budjevicah.

Naše razstave bomo v letu 2017 s pomočjo projekta Networkd predstavili na multimedijски in interaktivni način, da bodo stalno dosegljive obiskovalcem Informacijskega centra Pot miru in na spletni strani www.potmiru.si.

Zgodovinska knjižnica Kobarid

Izposoja gradiva se vsako leto povečuje, tako preko medknjižnične izposoje kot neposredno preko nas. Glede na finančne zmožnosti bomo še naprej nabavljali nove knjige, jih vpisovali v sistem Cobiss ter poskrbeli za čim večjo promocijo knjižnice.

Evidenca padlih vojakov v prvi svetovni vojni

Tudi v letu 2017 bomo nadaljevali z iskanjem podatkov, kje so posamezni vojaki pokopani. Pri iskanju sodelujemo tudi z institucijami, ki na italijanski strani skrbijo za pokopališča in kostnice padlih vojakov. Velika želja ostaja manjkajoči popis padlih avstro-ogrskih vojakov na Goriškem in Krasu (na slovenski in italijanski strani). Aktivno sodelujemo tudi pri aktivnostih zbiranja podatkov za vse padle slovenske vojake v prvi svetovni vojni, ki ga vodi Inštitut za novejšo zgodovino.

TURISTIČNA DEJAVNOST IN PROMOCIJA

Prizadevali si bomo za še boljše sodelovanje s slovenskimi in italijanskimi turističnimi ponudniki in TIC-i vzdolž celotne *Poti miru od Alp do Jadrana* ter medsebojno promocijo in trženje. Ponudnike, ki bodo izrazili interes, bomo vključili kot postojanke na Poti miru. Označeni bodo z znakom *Poti miru*, svoje prostore bodo opremili s fotografijami in promocijskim materialom, gostinci pa bodo v svojo ponudbo vključili »vojaške jedi«. V svojo ponudbo bodo vključili prodajo izdelkov Pot miru (majice, vodnike, knjige, magnetke, itd.) ter s tem povečali lasten vir zaslužka.

V Informacijskem centru Pot miru v Kobaridu, ki ga je leta 2016 obiskalo skoraj 26000 ljudi, bomo dopolnili ponudbo lokalnih turističnih proizvodov in izdelkov ter s tem poskušali še dodatno povečati prodajo. Na razpolago bomo imeli promocijski material o krajih vzdolž Poti miru, zamejstva in drugih krajev Slovenije. Dodatno bomo izpostavili ponudbo in promocijski material, ki je povezan s Potjo miru in soško fronto. Interaktivno razstavo, ki smo jo v okviru čezmejnega projekta *Alisto-Na krilih zgodovine* dopolnili z zanimivim simulatorjem letenja, bomo še bolj promovirali ter jo stalno dopolnjevali - tudi z IKT tehnologijo ter signalizacijo, ki bo obiskovalce spomnila na signalizacijo Poti miru na terenu (info table, usmerjevalni količki).

Glede na obeleževanje stoletnic prve svetovne vojne, izkušnje v preteklih letih ter povpraševanje domačih in tujih agencij po vodenih programih, bomo v letu 2017 izboljšali programe in poleti organizirali vodenja ob točno določenih dnevih in urah. Programi bodo raznoliki in bodo, poleg obiska točk prve svetovne vojne, ponudili tudi spoznavanje drugih krajev, dediščine in doživetij ter ponudnikov. Izvajali bomo izobraževanja za vodnike in turistične ponudnike, med drugimi tudi izobraževanja na temo prehrane v prvi svetovni vojni. K sodelovanju bomo pritegnili turistične agencije in skupaj z njimi ustvarili zanimive turistične pakete.

Izdelali bomo raznolik promocijski material, tudi v jezikih drugih narodov, ki so se borili na soški fronti.

Spletna stran www.potmiru.si je potrebna temeljite prenove, zato se ji bomo v letu 2017 bolj posvetili. Ažurno bomo objavljali novice in dogodke tudi na našem facebooku, ki je že sedaj precej obiskan.

Od maja do septembra bo delovala informacijska točka na Kolovratu, kjer bo informator podajal obiskovalcem informacije, prodajal naše izdelke in zemljevide ter bil na razpolago za vodenje, hkrati pa vodil statistiko obiska Kolovrata.

Pot miru bomo predstavili na različnih dogodkih po Sloveniji in zamejstvu.

Sodelovali bomo tudi s Slovensko turistično organizacijo. Še naprej si bomo prizadevali aktivno sodelovati z Agencijo za turizem Furlanije Julijske krajine.

PRIREDTVJE

Poleg dogodkov, povezanih s stoletnico konca soške fronte in preboja pri Kobaridu, bomo v letu 2017 nadaljevali s tradicionalnimi prireditvami, ki jih organiziramo ali soorganiziramo.

V sodelovanju z drugimi lokalnimi partnerji bomo v letu 2017 organizirali več pohodov po različnih odsekih *Poti miru od Alp do Jadrana*.

V naših galerijskih prostorih bomo gostili najmanj tri razstave oz. druge dogodke, povezane s soško fronto.

Z Inštitutom za slovensko kulturo, Občino Kobarid, JSKD OI Tolmin ter drugimi partnerji bomo nadaljevali z organizacijo tradicionalne prireditve »Skupni slovenski kulturni prostor«.

Sodelovali bomo pri Pohodu prijateljstva med Čenebolo in Podbelo.

Kot vsako leto bomo Društvu Peski 1915-1917 pomagali pri soorganizaciji spominske slovesnosti z mašo za padle v prvi svetovni vojni pod vrhom Mrzlega vrha.

Tudi v letu 2017 bo, v okviru projekta »Isonzo Expresz«, dolino Soče ponovno obiskalo več sto madžarskih gostov. Aktivno se bomo vključili tudi v program spominskega vlaka Redipulja – Kobarid, ki ga dva krat na leto (maj, november) organizira društvo Pro loco Fogliano-Redipuglia. Ob njihovem majskem obisku Bovca in ogledu muzeja na prostem Ravelnik bomo v sodelovanju z Občino Bovec, Društvom 13-13 ter drugimi društvi organizirali spremljevalni kulturni dogodek.

MEDIJI

Glede na pomembne obletnice v letu 2017 in pridobljene evropske projekte predvidevamo povečano zanimanje medijev iz različnih držav.

Še naprej bomo urejali stran o Posočju za beneški časopis Dom ter za SOČAsnik in Goriško pripravljali prispevke o prvi svetovni vojni, soški fronti in Poti miru.

NACIONALNI ODBOR ZA OBELEŽEVANJE STOLETNIC

Aktivno bomo delovali v Nacionalnem odboru, kjer si vsi vključeni posamezniki in institucije prizadevamo za širjenje zgodovinskega spomina na prvo svetovno vojno, organizacijo dogodkov in predstavitev le-teh na www.100letprve.si in <http://www.rtv slo.si/1sv>, promocijo krajev vzdolž nekdanje soške fronte, udeležbo na različnih dogodkih in simpozijih doma in v tujini ter pripravo novih EU projektov.

V sklopu NO je bila ustanovljena delovna skupina za postavitev obeležja slovenskim vojakom na območju Galicije, v kateri bo sodelovala tudi Fundacija.

KADROVSKA ZASEDBA

Želimo si, da bi bilo tudi v letu 2017 na Fundaciji zaposleno sedanje število sodelavcev. Preko razpisa Zavoda za zaposlovanje in ob finančni podpori Občine Kobarid bomo za vzdrževanje Pot miru, muzejev na prostem in Kobariske zgodovinske poti meseca za obdobje od marca do oktobra 2017 zaposlili 3 javne delavce.

FINANCIRANJE

Vlada RS je decembra 2015 sprejela sklep za nadaljevanje projekta Pot miru od Alp do Jadrana v obdobju 2016-2020, ki ga sofinancirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za obrambo ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Finančno nas podpirajo tudi občine Bovec, Kobarid in Tolmin ter občasno še kakšna druga občina. Pri promocijskih aktivnostih sodelujemo z LTO-ji in turistični ponudniki ob Poti miru od Alp do Jadrana.

S pridobitvijo pomembnega transnacionalnega projekta Network in projekta sodelovanja med LAS-i bomo veliko pomembnih aktivnosti izvedli tudi s pomočjo evropskih sredstev.

Projektu Pot miru veliko pomembnost pripisujejo tudi druga ministrstva (predvsem Ministrstvo za kulturo), Slovenska turistična organizacija, občine, LTO-ji, muzeji, društva, ponudniki in druge organizacije na območju Poti miru, kar nas izredno veseli.

Vedno več sredstev ustvarimo sami s prodajo naših publikacij, spominkov in drugih artiklov ter z vodenimi izleti.

Smo na začetku nove finančne perspektive 2014–2020 in v obdobju obeleževanja stoletnic. Verjamemo, da bomo v sodelovanju z vsemi uspešno nadaljevali z razvojem Poti miru in ohranjanjem spomina na vse padle vojake in opomina na nesmiselnost vojn.

Predsednik uprave
Zdravko Likar

USTANOVA
"FUNDACIJA POTI MIRU
V POSOČJU"
Gregorčičeva 8. 5222 Kobarid

Člani uprave:

- Dr. Petra Svoltjšak
- Dr. Anton Jeglič
- Željko Cimprič

Program pripravili: Miha Uršič, Jasmina Urbančič, Katja Sivec, Urška Lazar, Tadej Koren, Maša Klavora, Leon Četrtič.